

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Servori nefracate nu se primesc.
 Manuscrisurile nu se retrimit.
 Birourile de anunțuri:
 Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Inserate mai primesc în Viena B. Mass, Hasenstem & Vogler (Otto Mass), H. Schalk, Alois Herwald, M. Duka, A. Oppel, J. Donenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daus; în Hamburg: A. Steiner.
 Prețul inserțiilor: o serie garmond pe o coloană 6 or. și 80 or. timbru pentru o publicație. Publicări mai dese după tarif și învoială.
 Reclame pe pagina a III-a o serie 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU IV.

„Gazeta” ese în fiă-care di.
 Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
 Pe unu an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe unu an 40 franci, pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminecă 8 franci.
 Se primumără la tôte oficiile postale din intru și din afară și la dd. colectori.
 Abonamentul pentru Brașov:
 a administrațiune, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiul I.: pe unu an 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Cu dusul în casă: Pe unu an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atâtu abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 109.

Brașov, Vineri, Sâmbătă, 16 (28) Mai

1892.

Brașov, 15 Mai v.

Situațiunea parlamentară în Italia devine din zi în zi mai nesigură.

O telegramă, ce-o primim astăzi, ne spune, că ordinea țilei, ce a propus-o guvernul, după espunerea programei sale de către ministru-președinte Giolitti, a fost primită numai cu 9 voturi majoritate. Semn rău pentru viitoarea pozițiune a noului cabinet!

Acest rezultat e cu atât mai surprinzător, cu cât Giolitti a declarat, că noul guvern e firm hotărât a procede după cum dooresce parlamentul, adică a regula finacele țării, punându stavilă introducerii de noue dări, și silindu-se necurmat de a micșora cheltuelile și de a promova reculegerea economică a țării.

In consecență cabinetul Giolitti promite în programul său, că va reforma tôte ramurile serviciului public. Dér cu acesta nici pe departe nu-și va pute ajunge încă scopul. Numai unu singur mijloc este de a îmbunătăți finacele țării: reducerea însemnată a cheltuelilor militare.

Aici e tötă greutatea situațiunei și de această stâncă se va sfărâma probabil și corabia cabinetului Giolitti. Cum se sepötă face economii în bugetul de răboiu, când nici pomenire nu se face de micșorarea contingentului armatei și când se cer noue cheltueli extraordinare pentru fabricarea puscilor cu repetiți ș. a.?

Cu tôte aceste guvernul promite — căci e silit a-o face — micșorarea cheltuelilor ordinare pentru armată cu 32 milioane, ér cerințele estra-ordinare pentru fabricarea nouelor pușci speră, că le-va pute acoperi în timp de 9 luni, vândându-se argintul, ce se află în cassele statului și care provine dela monetele burbone. Guvernul se vede în fine constrins de a apela și la spiritul

de economiă alu poporului italian. Acest apel, ne temem, nu va évé efectul dorit, pentru-că în tötă Italia este adî numai o singură părere, că adică situația financiară a țării nu se va pute îndrepta pe câtă vreme Italia va trebui să țină pasu cu Germania și cu Austro-Ungaria în înarmările continue.

Etă cauza, pentru care contrarii triplei alianțe câștigă totu mai multu tărâm la poporul italian, care își dîce: Ce ne folosesc noue alianțele, decă sërăcimă pe di ce merge?

In astfel de împrejurări nu-i mirare, că Giolitti în partea aceea a programului, unde se vorbesce despre raporturile Italiei cu celelalte puteri, amintesc numai în terminii generali „alianțele noastre, cari le-am încheiat cu singurul scop de-a susține pacea și relațiunile noastre amicabile cu tôte puterile,” adaugându, că aceste alianțe voi face ca „Italia să fiă o garanță sigură pentru susținerea ordinei și a păcii.”

Este mare deosebire între limbajul acesta și acela de care se folosea odinoră cabinetul Crispi, când accentua alianța cu puterile centrale... Insuflețirea pentru tripla alianță a scădut foarte tare și decă nu-i va succede nici cabinetului actual de-a dobândi dela cameră măcar încuviințarea unui bugetu provisor, póte fi sgduită din temelii intréga politică esterióră actuală a regatului italian.

Jubileul lui George Barițu.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.”)

Sibiu, 25 Maiu n. 1892.

Stimate D-le Redactor! Eri a fostu o di de adevărată sərbătore în Sibiu. Sute de ómeni în costume de gală, cu mânuși și legături albe, furnicau pe tôte trotorele. Nici o birje nu mai căpetai în piață și parea, că întregu orașul are o înfățișare estra-ordinară.

Pe la 11 óre a. m. publicu număr și multime de birji steteau înșirate înaintea locuinței pacnicului cetățent George Barițu, ducendu și aducendu deputațiunile sosite din diferite părți locuite de Români, pentru ca să salute pe venerabilu bărbat din incidentul jubileului său de 80 de ani ai etății. In fruntea deputațiunilor amintesc deputațiunea Academiei Române din Bucuresci, compusă din d-nii: Urechia, Tocilescu, Poni și Ștefănescu; apoi deputațiuni din Iași, Brașov, Blăși, Oraști, Sebeșul săsescu, Deva, Turda etc. apoi diversele corporațiuni și unu număr însemnat de privați grăbiră să salute pe venerabilu octogenar, care în modesta sa locuință îi primi pe toți cu cea mai mare afabilitate.

Regret, că nu vă pot comunica nici deosebitele adrese de salutare ale deputațiunilor și nici răspunsurile date, deorece îngușimea localului de primire a făcutu imposibilă apropierea și rămânerea mea la locul de prezentare.

Sera a urmatu banchetul, la care au luat parte peste 80 persoane. Inre numeroșele toaste, ce s'au rostitu la acestu banchet, amintesc: toastul jubileantului pentru Majestatea Sa, alu Prea Cuvioșiei Sale archimandritului Pușcariu și V. A. Urechia pentru jubileu, avocatul I. Lengeru pentru Academia; Z. Boiu pentru președintele Asociațiunei; Ios. Vulcanu ceti o odă în versuri, compusă de d-sa, la adresa jubileantului; Tocilescu toastă pentru trăinicia poporului român; apoi se mai ținură toaste pentru capii bisericilor românesci, pentru diaristică, pentru profesori etc. etc. Șirul toastelor în fine l'a încheiatu d-lu Poni, aprețiându în modul celu mai frumosu nobilul sentimentu de recunoștință alu poporului român, care soie să fiă mulțumitoru față cu acei bărbați din sinul său, cari se jertesc pentru binele comun. De sine se înțelege apoi, că pentru jubileu s'au ridicat la rindul său și alte diferite toaste, fiecare aprețiându meritele și virtuțile lui din altu punctu de vedere.

Printre numeroșele depeșe de felicitare amintesc pe cele sosite dela:

Secțiunea Ligei din Bârlad, Tinerimea română din Anvers, studenții universitari din Bucuresci, Tinerimea română din Viena, Directorul „Gazetei”; Redacțiunea „Gazetei Trans”, „Luminatorului”, „Voinței Naționale” etc. Episcopii Popea, Meșianu, Clerul român gr. o. din Beiuș, Românii din Făget, Vașcău, Cernăuț, Mediaș, Românii din țera Hașegului, din Lugoș, Alba-Iulia, Turda, Teologii români din Budapesta, Reuniunea fem. rom. din comit. Hunedorei, Casina română din Beiuș, Profesorii din Blăș, corpul prof. din Beiuș, Românii din Abrud, Slatina, Blăși, Orăscă, Moții din munții apuseni etc. etc. In totalu s'au cetitu vre-o 18 adrese și peste 150 telegrame din tôte părțile locuite de Români.

Nu pot să nu amintesc în specialu toastul vrednicului nostru plugar Clóje din Boița, care între aplausele însuflețite ale publicului își esprima părerea sa de rău, că la această serbare harmonică nu póte auți și glasul fraților noștri Români din Macedonia și Istria.

Animația a fostu la culme. Pe la 12 óre jubileantulu s'a retrasu împreună cu membrii familiei; alții s'au retrasu pe la 2 óre, ér unii au continuat-o până mai târziu.

Ordinea cea mai frumoasă a caracterisat această serbare, care va rămâne înaintea posterității ca o frumoasă dovadă despre nobilul simțu de recunoștință, ce-lu pórtă generația noastră față de bărbații săi meritați.

r.

CRONICA POLITICĂ.

— 15 (27) Maiu

Față cu declarațiile lui Csáky s'a pronunțat și Vaticanul în cestiunea matriculelor. Se dîce, că amintitele declarații n'au produsu nici o surprindere, deorece Vaticanul le scia înainte din gura primatului Vaszary. Este însu unu secret, decă primatele a propus, ori nu Vaticanului atitudinea cuprinsă în vorbele: „tolerari posse, sed non aprobari”. Ori și ce s'ar întâmpla însu, Curia română e hotărâtă să-și apere punctul ei

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

In salon.

De Matilda Sero.

Cele două prietene, îndată ce se întâlniră în Neapol, se sêrutară. Cocóna Giovannina tacu, gâfăind puținu, ca și când ar fi ostenit-o treptile; Maria, coconița, ținea în mâinile ei pe cele ale femeii, zimbîndu și șoptind.

— „Ce bine ai făcutu, că ai venit, ce bine ai făcutu...”

— „Așa, scumpa mea”, dîse Giovannina, atingându cu degetul umêrul Mariei, ca să i póta privi adencu în ochi, — „tocmai acum am sositu dela țera. Am ședut multu în castel, multu... foarte multu... am așteptat, să-mi fugă melancolia...”

— „... Melancolia? N'ası crede, Giovannino. Fața îți este foarte senină, sângele îți scoate rose în obraji, privirea ochilor tăi este o curată strălucire, ești atât de luminată, încatu și acea umbră

negră și urită, și-o alungă de sub ochi...”

— „C'o vorbă, eu sunt senină” răspunse Giovannina, mișcându puținu diu buze, ca și când ar zimbi. „Dér nu e vorba de mine, ci de tine, tu zimbitoro, tu blândo! Am venit aici, ca să sci tu totu, ce-ai făcutu din Iulie încóce, de când nu ne-am vădutu, să sci: cum și-ai petrecutu, nu și-s'a uritu? să sci în fine, ce mi-ai spusu, ce-ai gânditu, — să-mi spui o lungă, lungă poveste, cum se obișnuescu a se ruga micile copile. Te ascultu frumoșă mea Sheherezade.”

— „Scumpa mea, din Iulie până în Augustu am petrecutu în Castellamare, ér din Augustu până în Septemvre la Sorrente.”

— „Dér din 1 Octomvre până acum?”

— „In Neapol.”

— „Neapol?”

— „Acolo!”

Cele trei vorbe din urmă sunară curat și viu. Urmă o pauză de-o clipită.

— „Și apoi?” întrebă Giovannina

trăgându-și, cu o voluptoasă mișcare, umerii sub blană.

— „Și apoi, ce?”

— „Ce-ai făcutu, scumpa mea, în locurile acestea?”

— „Ah!... etă. In Castellamare am făcutu băi, am călătorit, am jucat. In Sorrento am umblat multu pe jos, călare, în trăsura, am cetitu multu, am frunțărit la pianu multe note și de multe-ori la apus de sóre și în nopți cu stele stam cufundat în gânduri; am mai și dansat...”

— „Și aici?”

— „Aici? Lucrurile obișnuite!”

— „N'ai nici o noutate, scumpa ființă?”

— „Nimicu, Giovannino!”

Giovannina se silia să-și ascundă mânia; fata nu voia să-și spună secretul.

— „Spune-mi mai bine, tu, Giovannino, ce-ai făcutu?” întrebă fata.

— „Scii, dragă, nimicu deosebit, nici estanu în Livorno pe timpul băilor.”

— „Frumosu e Livorno?”

— „Admirabilu, Mario!”

— „Ei, și?”

— „Ei, ce să-ți mai spunu, decât, că e admirabil și că pe lângă băile din Livorno, celelalte sunt nesuferibile. Acolo marea e poetică de furtunatică, dér cu atât mai frumoasă în órele ei de liniște: oh, de câte ori o priviam dusă pe gânduri...”

— „Cu bărbatul tău?”

— „Cu Luigi? Nici în gând; el uresce marea. Ș'apoi, scii tu, bărbații își petrec în acea greșelă păcătoasă, că urăscu tot, ce iubescu femeile lor. Durere, dér de câte-ori nu m'am certat cu Luigi pentru musica lui Beethoven, pentru colórea salonului nostru, ba chiar și pentru acea drăgălașă marchisă Fulvia, pe care el n'o póte suferi! Șed lungi și sdravene; el e flegmatic, eu însu foarte nervoasă...”

— „Și nu ești tu fericită?”

— „Fericită, fericită!.. la ce mă întrebă astfel de prostii. Bine s'au obiș-

de vedere în cestiunea matriculelor, speră însă că contrarietățile nu vor deveni mai acute. Nunțiul papal a și primit deja îndrumări, ca să dea guvernului unguresc explicații lămurite despre tendințele ei pacifice, ca guvernul să se convingă, că Papa numai de aceea nu-i poate împlini dorința, fiindcă s'ar pune în contradicție cu decisiunile din Trident.

Foia egleasă „Daily News“, vorbind despre călătoria Țarului la Berlin, (deocă se va întâmpla) dice, că cabinetul rusos din Petersburg a adresat guvernului francez asigurări liniștitoare despre ea. Aceste asigurări culminază în punctul, că nu are să se aștepte nici o schimbare în politica rusă, că programul dela Kronstadt rămâne valabil, că raporturile ruso-franceze reprezintă o garanție pentru pace totu așa, ca și aceea a triplei alianțe, și că prin visita sa la Berlin, Țarul nu voește decât să dovedească, ceea ce de atâtea ori s'a repetat deja, că apropierea ruso-franceză nu urmărește nici-decum scopuri rășboinice împotriva Germaniei. — Nisce sciri venite din Petersburg spun, că înainte de a pleca la Copenhaga, Țarul a avut o convorbire cu ministrul său Giers, privitor la visita dela Berlin. Insemnătate politică nu 'i se dă acestei visite nici la Petersburg, nici la Berlin, nici la Paris, nici la Viena. Că într-o dată sunt intemeiate aceste vești, vom vedea, după ce actul visitei va fi împlinit.

Articolul publicat de foia „Hamburger Nachrichten“ despre Italia și tripla alianță, articolul atribuit lui Bismarck, a făcut pretutindeni senzație, der mai ales în Italia. O scire telegrafică din Roma spune, că din incidentul deschiderii camerei italiene, deputatul Cavalotti va interpela pe guvernul asupra acestui articol. Cavalotti își va desvolta tesa, că fostul cancelar german recunoșce, că Germania n'a căutat să facă pe Italia să adereze la tripla alianță, decât pentru ca să asigureze pe Austria și să facă pe Italia să renunțe la toate aspirațiile ei iridentiste; ăr această pentru a apăra interesele austro-germane, cari sunt contrare intereselor italiene și în cele din urmă, pentru ca Italia să-și slească creditul său, să se ruineze materialmente și să-și facă dușmani puternici, ca Franța și Rusia.

Este cunoscut acum rezultatul general al alegerilor municipale din toate comunele Franciei, alegeri, cari s'au făcut în zilele dela 1 până la 8 Mai. Până acum din 36,143 de comune, câte sunt în Franța, 20,672 aveau consilii municipale în unanimitate sau în parte republicane; 15,277 de consilii erau „conservatoare“, adică simpatice monar-

chiștilor, 94 erau fără majoritate hotărâtă. Acum cifrele s'au schimbat astfel: 23,524 comune au consilii municipale cu majoritate sau unanimitate, republicană, 12,409 consilii sunt conservatoare 215 cu majoritate nehotărâtă. Republicanii câștigă astfel 2,752 de comune și dispun actualmente de două treimi din comunele Franciei.

3/15 Maiu la Paris.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Paris, 6 (18) Maiu 1892.

II.

A doua zi, Duminecă 3/15 Maiu pe la orele 9 seara, a avut loc banchetul în restaurantul Marguery, unul dintre cele mai principale din Paris. Mesele erau așezate într-o sală frumos decorată cu stindarde naționale române și franceze. În fund se vedea scris cu litere mari: „Liga pentru unitatea culturală a Românilor. Secțiunea Paris 3/15 Maiu 1892“, și numele luptătorilor români dela 48, ca Avram Iancu, Simeon Bărnăușiu, Laureanu, Papiu Ilarian, Barișiu, Mureșianu etc.

Când convivii se puseră la masă, se părea că lipsește ceva, care să dea totul un timbru național. Der neobișnii membri ai comitetului îngrijiseră de cu vreme, ca să aducă la banchet o trupă de lăutari români, cari tocmai veniseră de curând la Paris. Ei sosiră la timp și începură seria de prea frumoșe arii naționale prin marșul lui Andrei Mureșianu, care a fost primit cu aplauze frenetice și prelungite.

Afară de studenți, membri ai Ligei, au mai luat parte la banchet D-lă Gancea, proprietar din Craiova, și D-lă Panaiotopolu, agricultor din același oraș.

De președinte al banchetului a fost ales D-lă Gancea cu aclamații unanime.

În mijlocul unei conversații animate, acompaniate de doinele și horele lăutarilor, se servește „menu“-ul cel bogat atât în mâncări, cât și în beuturi. La șampanie, cel dintâiu toast îl ridică d-lă Gancea: D-sa nu se poate stăpâni a nu-și manifesta bucuria, vădându cum tinerimea română din Paris, insuflețită de un sfânt ideal, scie să serbătorească datele mari din istoria națională a născutului ei și între aplauze sgotomotoșe închină pentru prosperitatea secțiunilor Ligei din Paris și din Anvers.

După președintele banchetului, D-lă Moroianu, delegatul Ligei din Anvers, ia cuvântul și ridică toastul lui pentru solidaritatea și „unirea în cugete și în simțiri“ a întregii tinereti române, care s'a angajat în lupta sfântă pentru drepturile naționale ale Românilor din Transilvania și Ungaria.

După delegatul secției Anvers, se

ridică eroul zilei de Sâmbătă, D-lă Cantili, și prin câte-va cuvinte elocvente invită pe asistenți, să bea împreună cu densul pentru prosperitatea Secțiunilor din străinătate ale Ligei și pentru armata română. Ultimele cuvinte ale vorbitorului sunt acoperite de aplauze căldurose.

D-lă I. Nanu ia după aceea cuvântul și într-un avânt de entuziasm vorbește astfel:

„Camarazi și iubiti compatrioti! Aniversarea zilei de 3/15 Maiu, și măreț, în care s'a petrecut unul din cele mai remarcabile evenimente din viața Românilor transcarpatini, ne adună astăzi într-o reuniune de festivitate intimă, care nu poate decât să facă să incolțesoască în inimile noastre cele mai frumoșe speranțe pentru viitor. Evoluțiunea, progresul, fiind legea inherentă a oricărei idei și activități omenești, să sperăm, că cercul nostru intim de azi va deveni cercul întins de mâine, mișcare generoasă de poimăne.

„Ne acuzăm unii pe alții de indiferențism, de pesimism, de bolă periculoasă, mai cu seamă când ea atacă inimile tinere, pe cari se razimă viitorul. Să nu uităm, că decă avem dreptul să ne dojenim și să ne confesăm unii altora, nu avem dreptul de a ne descuraja. Suntem o generație tână, înestrați cu toate atributele tinereții, suntem produsul unei generații trecute oțelită în sacrificii, care e realizată fapte de cel mai înalt patriotism și e de datoria noastră a urma tradițiunile ce ea ni-a lăsat.

„Trebunța de a face apelul la sentimentele noastre de patriotism, de a ne îmbărbăta unii pe alții la activitate, este cu atât mai simțită, cu cât simțem vitrege nemulul nostru, vră să ne reprezinte astăzi străinătății, ca un popor născut „blase“, mort și lipsit de cea mai mică schinteie de entuziasm. Aureola însă, de care se află încunjuți martirii gloriei noastre naționale, e prea strălucitoare pentru a pute fi umbră de razele unui egoism, unei aberații morbide.

„E de datoria noastră, să întreținem focul sacru al acestei aureole strălucitoare a părinților noștri. E de datoria noastră, ca odată cu cultura intelectuală, indispensabilă progresului general al omenirii, să nu uităm cultura caracterului și simțământul național, indispensabil vitalității și propășirii noastre, ca națiune.

„Finind, ridică toastul meu în amintirea zilei memorabile de 3/15 Maiu, în memoria apostolilor românismului, de ale căror simțeminte trebuie să ne însuflețim noi cestia, ce formăm generațiunea prezentă.“

Acest frumos toast este primit cu aplauze entusiaste și prelungite.

Au mai vorbit d-lă Nicolău pentru studenții din București și Iași și pentru rectorii celor două Universități române: d-nii Orăscu și Culianu, ăr d-lă Zlotescu pentru d-nii Gancea și Panaiotopolu, cari au dăruit Ligei din Paris primul 200, ăr al doilea 100 de fr. Cu astea banchetul se sfârșește pe la ora unu, în mijlocul unui entuziasm fără margini.

Înainte de a încheia, voi spune ceteritorilor „Gazetei“ și prin ea poporului român, că în Paris există o tinerime română entusiastă, muncitoare și gata de jertfă pentru idei mari și generoșe, ca acelea, de cari este insuflețită „Liga“, și că mai curând sau mai târziu, din cei grupați în jurul „Ligei“ din Paris vor eși totu atâția soldați voinici, devotați cu trup și suflet celei mai sante cause naționale.

Încă un cuvânt și voi isprăvi. Decă Liga din Paris și cu ea toate celelalte secțiuni vor avea în sinul lor oameni de o nobilă energie și stăruință de feră, ca d-nii Stroe Brătianu, Cantili, Nanu, Staicovici, Popovici, Hațeg, Zlotescu, Noica etc. etc. ele nu vor pute decât înflori și prospera spre bucuria și mândria națională a noastră, a tuturor. Săcelenul.

SCIRILE ZILEI.

— 15 (27) Maiu

Serbătore slavă în Viena. În Viena s'a ținut le 24 Maiu n. aniversarea jubileului de 900 ani a încreștinării Volhiniei. Metropoliții din Serbia și Montenegro au trimis telegrame de felicitare; Pasici încă a gratulat, observându, că ortodoxia este scutul Slavorilor. La adunare, Popko a vorbit contra Schulerverein-ului german din Berlin, ale cărui scopuri politice stau în contradicție cu principiul de drept al poporilor. Lunanov, fost ministru bulgar, a vorbit despre acel progres mare, cel face propaganda catolică și luterană în Bulgaria.

— x —

Duel de morțe. Se scrie din Pesta, că un duel cu pistol a fost alaltieri între deputatul baron Aczel și proprietarul jidan Karsay; acesta a fost grav rănit, starea sa este desperată. Causa duelului este escluderea lui Karsay din cavalcada proiectată pentru serbările jubileului încoronării. După o telegramă ce-am primit o azi din Budapesta, Karsay e mai bine, glonțul însă nu s'a putut scote din cap.

— x —

Maială. Școalele române din Făgăraș își vor ține maialul Lunii în 30 Maiu n. c. la „Mora de hârtie“. Urmăz seara petrecere închisă. Prețul: de familie 1 fl. 20 cr., de persoană 60 cr. Venitul e destinat în favorul ambelor școle. Pen-

nuită a ne căsători, pe noi, fetele...“

— „Iubesc tu pe Luigi?“

— „Iubesc... iubesc... Mai mult mi-a plăcut. Își purta fracul în mod neesceptionabil, juca și arangea cotilonul, ca nime altul. Der încă ce curtenet era el? M'a nebunită cu vorba, făcea călătorii periculoșe, era gelos grozav, plângea, cădea în adevărat delir. Scii, astfel de lucruri influențază grozav asupra fetelor...“

— „S'apoi?“

— „Apoi m'am măritat: ătă totu!“

— „Adecă?“

— „Adecă, e că azi nu-mi prea sfărmaș capul cu aceea, cum își portă fracul, fiindcă îl vedu adeseori în halatul de casă; cu mine nu joca mai mult. M'a luat de soție: nu mai plânge, nu mai tremură, nu aiurază mai mult după mine; se crede în virtutea mea, în amorul meu, în atotputernicia lui...“

— „Ei, și asta nu e destul? Nu acesta e amorul?“

e destul. Femeia se supără, vădându blanda indiferență, tirania autocratică a bărbatului...“

— „Căsătoria e pacea, „Giovannino!“

— „Nu! Amărăciunea devine din ce în ce mai mare, când bărbatul negliă ori ce mijloc, prin care, în mod seducător, ar pute influența asupra femeii, ori ce mijloc, care l'ar presenta drept bărbatul cel mai frumos, mai inteligent și mai iubitor...“

— „Soția nu e amoresă, Giovannino!“

— „Ce soi tu, copilă liniștită și nepricepută? Eu însă sciu, că înainte de a mă fi cununat cu Luigi, el mă iubea și tremura la amorul meu; acum nu mă iubesc, fiindcă e sigur, că-l iubesc.“

— „Tu nu ești indulgentă Giovannino. Amorul e o curată indulgență.“

— „Nu, amorul e o curată adevărată. Am devenit mai urit? Nu-să

cantă, așa de drăguț? Nu, el s'a schimbat. Am observat, că din Maiu începându foarte mult a scăduță atragerea lui față de mine. Acum e chiar indiferent.“

— „Poți să te înșeli, Giovannino. Ești sigură, că nu judeci nepreocupat?“

— „Sigur? Vești, eu adoresz marea. Nu pot petrece erna în Neapoli, trebuie deci să merg la Livorno. Elu însă nu pre bucosu vine cu mine, se busumfă și dice, că e de prisos atata be, ăr de Pancaldi dice că e plicticos. Cu atât mai puțin îl mișcă Ardenza.. Mai trebuiești ceva mai rău, decât asta?“

— „Der, de ce n'ați venit de acolo?“

— „Ca să fiă elu învingătorul?“

— „Când iubim, nu băgăm în seamă jertfa!“

— „Așadără, eu să facu toate jertfele? Noi femeile, adecă, să fim pururea modele de abnegație? Numai noi să iu-

nile, numai noi să ne amăgim, că încă totu ne iubesc; noi să le imbiăm rășplată pentru indiferența lor? Pre mult, pre mult, când e plin paharul!“

Giovannina încetul cu încetul se aprinse, ca și când n'ar asculta-o nime, ca și când și-ar vorbi șieși. Din potrivă, fata o asculta cu atențiune, privindu-o lung-lung cu ochii ei plini de bu-nătate.

— „Lucru serios, der foarte serios“, continuă Giovannina, „este mărișul după un bărbat, față cu care niciodată mai înainte n'am fost încetătoare. Dumas a dis'o acesta de multe ori, eu însă o simt. Dumneșule! A prânzi cu el, a te plimba cu el, alocui cu el, a petrece într-o viață cu el, cu acel bărbat, cu care n'am dansat, decât o toură. Curios și trist totodată. Și într-o zi urit, scii cu ce ne deșteptăm? Scii, ce fel de descoperire înfricoșată facem? — Da, e gata cu amorul!“

— „Ah!“ țipă fata, acoperindu-și

tru comitet: Basiliu Rațu, învățător, și Ioan Berescu, învățător. Ofertele maritimose se vor uita în publică.

—x—

Ofițeri bulgari în Viena. „Armeblatt“ aduce știrea, că guvernul bulgar va trimite, pe lângă cei 3 ofițeri, cari se află în Viena, încă 3 ofițeri; unul dintre ei, Stancioiu, este cumnatul lui Stambulov.

—x—

Paul Királyi, președintele partidei „naționale“, a murit Marți seara la orele 10.

—x—

Deficitul Italiei. În preliminariul de buget pe anul 1892—93, deficitul Italiei se uroa la suma de 13 milioane lire, care va trebui să fie acoperit prin contribuții aruncate pe clasele funcționarilor mai bine dotați, prin reforma administrației și prin reforma tarifului vamal.

—x—

Exregina Natalia în Paris. Se știe din Biaritz, că exregina Natalia, dimpreună cu soră-sa, a plecat pentru mai multe săptămâni la Paris.

—x—

Ofițeri bulgari prinși. O telegramă din Sofia aduce știrea, că poliția sârbescă a pus mâna, la granița sârbobulgară, pe un ofițer bulgar, care întorcându-se dintr-o călătorie din Germania, a fotografiat, mergând cu trenul, împrejurimile dela Piroto. Două zile a fost ținut închis, dar la îndrumările ministrului de finanțe, a fost liberat.

—x—

Teatru german în Brașov. Mâine seară se va reprezenta comedia în 4 acte „Die relegirten Studenten“, de Roderich Benedix.

Dela congresul de femei din Paris.

Din Paris se scrie cu data de 16 Mai: În ședința a doua de ieri a congresului feminist s'au cetit multe de scrisori, depeșe și adrese de aderare, ce au sosit din toate părțile lumii. D-na Leon Bequet a cetit raportul ei asupra situației femeilor însărcinate în fabrici și ateliere. La propunerea ei, congresul și-a exprimat dorința ca pretutindeni să se înființeze asile pentru femei însărcinate și ca reuniunile de femei din țările diferite să aștărnă această întrebare guvernelor lor respective. După un discurs al domnei Myrtil-Reugnet „asupra problemei femeilor cu privire la cestiunea păcii“, primi congresul unanim următoarea rezoluție: „Tote nevestele, cari aparțin reuniunilor de femei se obligă de a-și crește copiii lor în ideile păcii și de a sprijini cu totă energia societatea pentru tribunalele de arbitri internaționale“. D-șora Corodieno (Spania) a pledat pentru cassarea res-

boiului. D-na de Mortier s'a ocupat cu cestiunea prostituției.

Ședința a treia și cea din urmă de azi a fost foarte infocată. N'a lipsit mult, ca discuțiunea să degeneze într-o bătăie comună. Congresul s'a ocupat aproape două ore cu cestiunea „căutării paternității“ (recherche de la paternité). Tumultul se începă, când un domn, Lacour, dișe, „că nu se pôte da unui copil un tată în contra voinței sale.“ Deputatul Hubbard răspuse, între aplausele celor de față, că „copilul are dreptul, de a cere un tată, după ce odată are dreptul, de a cere o mamă“. Dr. Barbezieux declară, că „femeia pôte fi ridicată numai prin aceea, că i-se dă mai mare responsabilitate; „căutarea paternității“ (recherche de la paternité) a devenit cu neputință prin scandalul ce l'a cauzat femeia“.... Abia a pronunțat vorbitorul aceste cuvinte și se ridică toate femeile de pescanelelor, strigară, protestară. Tumultul a durat câteva minute, în cele din urmă congresul ia o rezoluție, în care se dișe, că căutarea paternității, pe cale judecătorească, trebuie să fie concesă și că copiilor naturali, a căror origine s'a stabilită, să li-se concedă, în afaceri de moștenire egala îndreptățire cu copii născuți în căsătorii. Congresul a cerut mai departe și cu deosebire un scout mai mare și mai cu efect pentru copiii părinților nedemni.

Vindecarea epilepsiei.

— Cea mai nouă descoperire a lui Pasteur —

Nu de mult o foină germană scria, ce material bogat de știință și artă este — epilepsia; ér acum o știre telegrafică s'a lăpătit, cu iuțela fulgerului, pe întregul continent european, că marele Pasteur a descoperit mijlocul, prin care se pôte vindeca epilepsia.

Pentru știința medicală este un succes necomparabil această descoperire minunată, cu atât mai virtosă, cu câtă soimă tot, că epilepsia este o bolă grozavă, ce nu se putea vindeca niciodată sigur și durabil, o bolă cu urmări triste și funeste. De multe ori am cetit în anunțurile (de reclamă) din dișare, că cutare și cutare medic ar sci vindeca epilepsia, dar nu credem, că a cetit vre-odată cineva, că cutare și cutare a fost radical vindecat de această urită bolă. Până acum se presoria unui astfel de bolnav: vieță liniștită, pașnică și bună, dar ce folos de toate acestea, când tocmai în ființa bolii se află neliniștea și nervositatea. Totă terapia de până acum consta în luarea mijloacelor de preservațiune și în diferite experimentări cu bolnavul. Dar ce folos: o lună întrăgă d. e. epilepticul se află bine, sănătos, pentru ca într'o di să fiă cât se pôte mai rău, să cadă pe cea mai de josă treptă a bolii. Urmări de-

saströse are epilepsia și pentru partea spirituală a bolnavului. Câte capete mari, câte minți luminate și geniale n'a învățat ea cu negura tristă și grea a timpirei.

Pasteur așa dără nu va vindeca numai teribila epilepsia, numită de popor și călcătură, stropșelă, ci va vindeca și mintea, geniul.

În cestiunea acăsta Pasteur încă nu s'a declarat. El însuși nu negă, că în înțelegere cu profesorul Charcot tratăză c'unu nou medicament pe bolnavii de epilepsia, adecă totu cu virus anti rabic, de care se folosose la tratărea bolnavilor de turbare. El dișe că în anul trecut a tratat pe doi epileptici mușcați de căne turbat și s'a observat la ei, că erupțiunile epileptice au încetat după ce au fost tratați cu virus anti-rabic. La începutul acestei luni i-au dus lui Pasteur pe-un băiat epileptic de 12 ani, care însuși nu era mușcat de căne turbat. Pasteur a întreat pe profesorul Charcot, că să facă, ori nu, încercare cu băiatul? Charcot s'a învoit și în timp de 14 zile băiatul a fost mântuit de epilepsia, pe când înainte de aceea, grozava bolă îl apuca în fiecare di.

Știrea acăsta, deși fără amănunte, e dată ca sigură și o cetim în toate dișarele, cari au adus-o fără de-a face larmă și reclame marelui descoperitor. Francesii n'au Wilhelm „mari“, au însuși Pasteur „mici“.

Telegramele „Gaz. Trans.“

(Serviciul biuroului de cor. din Pesta.)

Györ, 27 Mai. Partida liberală a candidat, ca deputat, pe directorul gimnasial, călugărul benedictin, Norbert Franci.

Praga, 27 Mai. Ministrul de interne interdișe participarea corporativă a reuniunilor locale ce-hice, la festivitatea gimnasticilor din Lemberg și la festivitatea din Nancy.

Roma, 37 Mai. Ministrul președinte Gioletti a apărăt în cameră programul său. Ordinea de di, stabilită de guvern, s'a primit cu 169 contra 160 voturi, după care ședința a fost închisă între mare șgomot și viuă mișcare.

Copenhaga, 27 Mai. Diua nuntei de aur a părechi regale s'a serbat ieri în mod grandios.

Berlin, 27 Mai. Prim-primarul Folkenbeck a fost lovit de apoplexia.

Paris, 27 Mai. Pe când se săvârșia actul cununii ficei lui Rotschild mai mulți indiviși au voit să tórne vitriol pe toaletele damelor. Demonstrația a fost dirigeată de cunoscutii antisemiți Marguis, Mares și Dumond.

Paris, 27 Mai. În asilul bătrânilor dela Nauterre, aproape de Paris, să fi izbucnit colera asiatică. Dintre 51 bolnavi, să fi murit 49 fără ca epidemia să se fi ivit și în alte părți.

CUNUNIA. Ni-se comunică, că la 24 Mai v. c. se va serba în sf. mănăstire dela Sinaia cununia d-lui Andreiu Bărbulescu, controlor la C. F. R., cu d-ra Eugenia Ionescu, simpatica fiică a d-lui Ionescu, fostul primar al Sinaiei. Martorii d-lui Bărbulescu vor fi d-nii: Victor Albin și Dimitrie Noveanu. — Urmări tinerei părechi ferice și trau bun!

DIVERSE

Accidente pe căile ferate englese. La Londra s'a publicat o statistică pe anul 1891 de numărul persoanelor ucise sau rănite pe rețeaua căilor ferate englese. Au fost 1247 uciși și 11,500 răniți, cifră considerabilă. Dar este foarte asigurător pentru călători. Din cei 1247 morți, 17 numai, 5 călători și 12 angloiași ai căilor ferate, au fost victimele accidentelor de drum de feră propriu dișe. 537 morți au fost angloiași ai căilor ferate, uciși pe când veniau vagonele, și făceau alte slujbe periculoase; au fost 87 sinucideri de călători, cari s'au aruncat pe linia pentru a-și pune capăt vieții, și 306 persoane au fost ucise din imprudența lor pe când treceau peste linie, sau scoborându-se din vagon înainte de a se opri trenul. Resultă din aceste cifre că meseria nenorociților angloiași ai căilor ferate, n'a încetat d'a fi periculoasă, dar că drumul de fier este pentru călători mijlocul cel mai sigur de locomițiune, ce există.

O mahomedană, doctor în medicină. Diarul „Nouvelles“ din St. Petersburg, constată, că o femeie doctor în medicină, de religie musulmană, d-na Ribi-Razyia Kattuiarow, în serviciul societății rusești a Crucii-Roșii, a plecat zilele trecute în provincia Riazan cu misiunea de a da ajutorul medical femeilor și copiilor țăranilor din această provincie încercați de relele recolte.

NECROLOG. Iosif Balu, paroh gr. c. în Ilva-mare, a răposat la 22 Mai n. c. în anul al 51 al etății și al 24-lea al preoției și căsătoriei sale. Lă deplânge întristată soția Maria cu fiica sa Eugenia căs. Bulbuo, Regina căs. Buzila și alți trei fii și trei fiice ale sale.

Fi-i țărina ușor!

Cursul pieței Brașov

din 27 Mai st. n. 1892.

Banknote românești Cump.	9.46	Vând.	9.49
Argint românești	9.35	„	9.40
Napoleon-d'ori	9.46	„	9.49
Lire turcesci	10.70	„	10.75
Teris. fonc. „Albina“ 6%	101.	—	—
Imperiali	9.65	„	9.68
Galbin	5.45	„	5.50
Table rusești	125.—	„	—
Mărci germane	58.—	„	—
Discontul 6—8% pe an.			

Cursul la bursa din Viena

din 24 Mai a. c. 1892

Centă de aur 4%	100.80
Centă de hârtă 5%	100.70
Imprumutul căilor ferate ungare	—
aur	120.—
dto argint	100.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [1-ma emisiune]	118.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [2-a emisiune]	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	—
Imprumutul cu premiul unguresc	142.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedinului	135.50
Monuri rurale-ungare	94.80
Monuri croato-slavone	—
Despăgubirea pentru dijma de vin unguresc	94.—
Centă de hârtă austriacă	96.05
Centă de argint austriacă	95.50
Centă de aur austriacă	113.15
Losuri din 1860	141.50
Acțiunile băncii austro-ungare	997.—
Acțiunile băncii de credit austr	361.75
Acțiunile băncii de credit ungar.	318.50
Galben împărătesc	5.32
Napoleon-d'ori	9.49 1/2
Mărci 100 imp. germane	58.55
Londra 10 Livres sterlinge	119.50

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

— „Da. s'a sfirșit cu amorul. Nu mai bate în noi nimic, nu mai răsună nimic în inima noastră. În noi și-a făcut locaș statornic liniștea și singurătatea; înzadar ne sbuciumăm a stinge amorțela, înzadar ne luptăm contra indiferentismului. Amorul a murit: și decă haina lui a fost falsitate, această falsitate ne consumă. Atunci toate defectele acelu bărbat, care e soțul nostru, apar gole, urite și persecutore înaintea noastră. Totu ce este în el e repulsiv. Atunci, triste, părăsite, de tinere încă și pline de simțăminte ruinătoare căutăm sărăș amorul, însuși... alt-unde...“

— „Altunde? “

— „... În altă inimă, care e capabilă, să ne înțelgă. Acel altu este pururi gata de jertă, frumos, poetic, cavaleresc și nu e bărbat, care să-i semene. Pe acel altu îl încungiuă aureola gloriei poesiei vergine, scie să iubescă, să-și piardă mintea, nu cunoșce, nu vede nimic, decăt pasiunea. Femeia iubesc din lipsă simțită, fiindcă mai

bescă din nou, fiindcă acel altu e alesul inimii ei! Dar închipuesce-ți numai, copilă, cu ce pasiune desperată se lipește femeia de acel altu; poți să-ți închipuesci cu ce țăriă de suflet se legă de acela, care pentru ea este amorul și păcatul, durerea și fericea! Iți poți închipui, că femeia, care într'o di și-a lăpatat totă vieța, ar lăsa pe acest bărbat altei femei?...“

Vorbele ei se opriră în gât, de mână, de amor, de gelosia. Apoi se sculă, își înălță în totă ființa ei, corpul:

— „Te măriți, Mario, după Roberto Montefiore? “ întrebă scurt.

— „Da, Giovannina“, răspuse fata serioasă și liniștită.

— „Și de ce? “

— „Fiindcă-l iubesc!“

Amândouă erau amoresate într'un fel, se priviră amândouă cu desperare și o schinteie de dușmăniă fulgeră în ochii lor...

Filuri.

PUBLICAȚIUNE.

se deschide prin acesta a XVI

Loteria de statu reg. ung. cu scopu filantropicu, alu carei venit curatu, conformu inaltei hotariri a Maiestatei Sale apost. e. r. dela 8 Februarie 1892 este astfelu a se imparti in favorulu institutulu de pensiuone alu jurnalistoru ungaru cu 1 2/10 parti, alu gradinei de copii dela reuniunea „Maria-Valeria“ din Odorheiu, alu comisiunei-samaritane dela reuniunea sanitaru regnicolaru a asilulu de copii din Fiume, alu fondulu ce se va infintu spre ajutorarea veduveloru de functionari lipsite de mijloce, a spitalulu din M.-Sziget, a spitalulu ce se va infintu in Timisoara, a reuniunei generale policlinice din Budapesta si a spitalulu din Munkacs cu cate o a deca parte din venitululu curatu ce se spera a obtine.

Castigurile stabilite in totalu cu 3435

Table with columns for prize amounts (e.g., 1 castigu principalu de 60.000 fl., 8 de 10.000 fl., etc.) and their respective counts.

Tragerea se face irevocabilu la 23 Iunie 1892. — Unu losu costu 2 fl. v. a.

Losuri se capeta: La directiunea loteriei in Budapesta (Pesta, oficiulu vamalu principalu, la tote oficiile de loterie, de sare si de dare, la cele mai multe oficii postale, la „Mercur“ in Viena, si la debitanții de losuri insarcinati cu vanderea loru in tote orasele si localitatile mai insemnate.

Budapesta, 1 Aprilie 1892.

845,4—3.

Directiunea loteriei reg. ung.

Locuinta de vara in Brasovu!

Blumena, Str. Fantanei No. 14,

(Brunnengasse)

— pe josu 4 minute departe de orasu. —

Dela 1 Iunie a. e. se inchiriaza o locuinta (parterre) mobilata, constandu din 3 odai si bucataria, o veranda mare cu privirea spre munti si gradini frumoase.

Informatiuni la Administratia „GAZ. TRANS.“

854,3—3.

ABONAMENTE

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Pretulu abonamentulu este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Ungaria: Pe trei luni (3 fl.), Pe șese luni (6 fl.), Pe unu anu (12 fl.).

Pentru Romania si strainatate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad: Pe trei luni (10 fr.), Pe șese luni (20 fr.), Pe unu anu (40 fr.).

Abonamente la numerele cu data de Dumineca.

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Ungaria: Pe anu (2 fl.), Pe șese luni (1 fl.), Pe trei luni (50 cr.).

Pentru Romania si strainatate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad: Pe anu (8 franci), Pe șese luni (4 franci), Pe trei luni (2 franci).

Abonamentele se facu mai usoru si mai repede prin mandate postale.

Domni, cari se voru abona din nou, se binevoiescu a serie adresa lamuritu si a arata si posta ultima.

Administratiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mensulu trenurilor

pe liniile orientale ale caii ferate de statu r. u. valabilu din 1 Mai 1892.

Large railway schedule table with columns for routes (e.g., Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, B.-Pesta-Aradu-Teius, etc.) and train times.

Nota: Numeru incadrati cu linii grose insemneza orele de noapte.